

ЕЛЕКТРОННА БІРЖА В ОБЛАСТІ ПЕРЕСТРАХУВАННЯ FLY RE: ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ

ПРОКОФ'ЄВА Олена Володимирівна - аспірант Київського національного університету ім. Т. Шевченка

УДК 368

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями

Перестраховання є важливим сегментом страхування, за допомогою якого забезпечується фінансова стабільність страхового ринку загалом. Для підтримки лідируючих позицій перестрахові компанії створюють нові продукти, бізнес – ідеї, проводять послідовну та ціленаправлену андерайтингову та фінансову політику, переглядають тарифну сітку для залучення нових клієнтів.

Для більш зручного користування перестраховими послугами більшість провідних перестрахових компаній використовують мережу інтернет, за допомогою якої скорочується час на ознайомлення з перестраховим продуктом, підписанням перестрахової угоди (за допомогою електронного цифрового підпису) та сплатою перестрахової премії. Надання світових перестрахових послуг через світову мережу відбувається за допомогою спеціальних програм, які дають змогу потенційному клієнту вибрати ту послугу, яка його найбільше влаштовує.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Значний внесок в дослідження питань перестраховання зробили українські та закордонні вчені, такі як Абрамов В.Ю., Базилевич В.Д., Галагуза Н.Ф., Голубін О.Ю., Гринблат М., Джервіс В., Єфімов С.А., Жу-

равльов Ю.М., Заруба О.Д., Клапків М.С., Крутик О.Б, Осадець С.С., Пилов К.І., Пфайффер К. тощо [1; 3-7].

В той же час електронна біржа в області перестраховання «fly re» нещодавно з'явилася. Тому ще немає комплексних досліджень особливостей функціонування даної електронної біржі в області перестраховання, здійснення на ній перестрахових операцій, дослідження переваг та недоліків даної біржі. Актуальність визначається саме тим, що діяльність електронної біржі «fly re» залишилися сьогодні новою і недостатньо дослідженою.

Формування цілей статті (постановка завдання)

Основною метою є дослідження практичних засад діяльності електронної біржі в області перестраховання «fly re». Для досягнення цієї мети поставлено й вирішено наступні завдання:

- проведено оцінку послуг електронної біржі в області перестраховання «fly re»;
- розкрито механізм роботи системи перестраховання в онлайн режимі;
- визначено перевагами електронної системи «fly re»;
- виявлено і досліджено позитивні і негативні сторони біржі;
- розроблено підходи до вдосконалення перестрахової діяльності електронної біржі «fly re».

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів

У жовтні 2013 року українські страхові компанії створили та запровадили електронну біржу в області перестрахування – «Fly Re», яка надає учасникам страхового ринку нові можливості в області перестрахування та дозволяє в режимі он-лайн передавати та приймати ризики за допомогою аукціону.

Дана біржа надає послуги не тільки для компаній, які займаються перестрахуванням, але й для організацій, які прагнуть швидко, якісно та за найкращою ціною розмістити свій ризик. Fly Re формує конкурентне та надійне партнерство між страховими компаніями в сфері перестрахування.

Дана система дозволяє досліджувати статистику збитковості та здійснювати операції перестрахування в онлайн режимі. Ця система передбачає також ведення документообігу виключно в електронному вигляді за допомогою електронного цифрового підпису. Користувач даної системи зможе оперативно прокотирувати свої ризики, дізнатися про ринкові перестрахові тарифи та перестрахувати свій ризик за допомогою електронного документообігу не покидаючи свого робочого місця.

Перевагами електронної системи «Fly Re» є [2]:

- легкість та мобільність використання даної системи;
- автоматизація процесів перестрахування;
- мінімальне залучення людських ресурсів;
- швидкість перестрахових операцій;
- зниження витрат на перестрахування ризиків;
- система «Fly Re» надає готову клієнтську базу;
- перестрахування ризиків відбувається за допомогою електронного документообігу;
- активна участь на перестраховому ринку;
- можливість контролювати процеси перестрахування та здійснювати їх аналіз до допомогою наданої статистичної бази.

Передача ризику в перестрахування за допомогою системи «Fly Re» відбувається в три етапи:

- 1) на даному етапі формується запит на котирування в системі та відбувається його передача вибраним перестраховикам, які гарантовано отримують дану інформацію, незалежно від місця розташування;
- 2) на цьому етапі перестраховувальник вказує точний час, коли він хоче отримати інформацію на свій запит та вибрати найкращу цінову пропозицію;

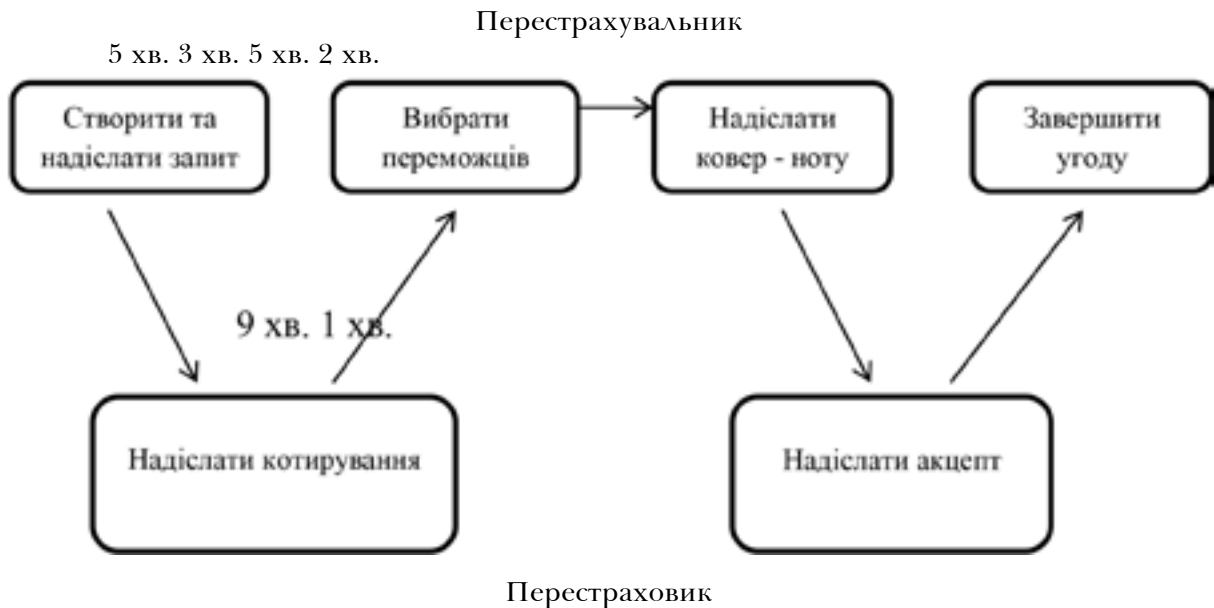

Рис. 1. Етапи перестрахування електронної біржі Fly Re.

3) після вибору перестрахової компанії автоматично формується ковер – нота та надсилається в електронному вигляді.

Етапи перестраховання за допомогою електронної біржі можна зобразити за допомогою рис. 1.

За підрахунками спеціалістів, електронна біржа Fly Re буде здійснювати вхідне перестраховання в об'ємі 1000 операцій в місяць та 12000 операцій в рік, відповідно та вихідне перестраховання в об'ємі 670 операцій в місяць і 8000 операцій в рік, відповідно.

Та частину ризику, яку страхова компанія бажає перестраховувати, розміщується в електронній системі «Fly Re». При цьому страховик сам визначає компанії, які можуть брати участь в аукціоні. Страховик може надіслати запит на котирування визначеному перестраховику або всім зареєстрованим в системі перестраховикам. Після того, як перестраховики отримали запит на котирування, розпочинаються торги, на яких перестрахові компанії пропонують свою процентну ставку. Вагомим фактором є те, що перестрахові компанії можуть приймати участь у торгах з будь – якого пристрою та місця розташування, головною умовою має бути доступ до світової мережі інтернет. Після того, як перестраховики надали свою пропозицію, страховик вибирає переможця та обмінюється з ним ковер – нотами.

Система «Fly Re» - це унікальний онлайн – канал, який дозволяє отримати прибуток та економити на послугах перестраховання та розміщенню ризиків. Страховик або особа, яка бажає перестраховувати свій ризик, може швидко та якісно вибрати найбільш оптимальну цінову пропозицію за досить короткий термін та з мінімальними затратами, а також проглянути статистичні дані щодо вхідних та вихідних запитів та побачити, в яких торгах приймала та чи інша перестрахова компанія участь, а в яких ні.

Для визначення переваг та недоліків електронної біржі Fly Re необхідно розглянути весь процес перестраховання поетапно.

Першим важливим пунктом є створення та відправлення запиту на котирування.

Для цього необхідно:

- натиснути кнопку «Створити запит» на лівій боковій панелі управління;
- вибрати вид страхування;
- визначити учасників торгів, тобто осіб, які будуть приймати участь у торгах;
- визначити умови страхування та перестраховання (вказати об'єкт страхування, страховий ризик, ліміти, франшизу тощо);
- визначити час закриття торгів, тобто час до якого перестраховальний хоче отримати відповідь від учасників;
- здійснити надіслання запиту на перестраховання.

Наступним етапом є відправлення котирування. Після перегляду та перевірки всієї інформації щодо об'єкту перестраховання, ризиків, лімітів та франшизи, перестраховальник приймає рішення щодо участі в торгах.

Для відправлення котирування перестраховальнику необхідно:

- визначити умови прийняття ризику в перестраховання, а саме величину тарифу в перестраховання, розмір відповідальності, яку він може прийняти у відсотках та в грошовому еквіваленті та примітки до умов прийняття ризику;
- підтвердити участь у торгах за допомогою кнопки «Відправити котирування»

Пропозиція перестраховальника в найближчий час з'явиться у перестраховика, який згодом запропонує свої умови щодо перестраховання визначеного ризику.

Після надіслання котирування перестраховальник повинен вибрати переможців (рис. 2). Після того, як був надісланий запит на перестраховання, компанії надають котирування або відмовляються від участі в перестрахованні, якщо їхні фінансові можливості не дають змоги прийняти даний ризик у перестраховання. Якщо компанія надала котирування, тоді напроти її назви на сторінці запиту буде визначений запропонований нею тариф у перестраховання, а також можливі коментарі по даному ризику. У випадку відмови від прийняття ризику, напроти назви перестраховика з'явиться напис «отримана відмова».

Котирувки						
Выбор победителей						
Распределено:		120 000,00 грн. (10%)		Осталось: 1 080 000,00 грн. (90%)		
Компания	Статус	Принимает	Тариф	Премия	Примечания	
□ СК2 26.09.2013 – 17:07	Выбрать победителем	90,00% 1080000,00 грн.	1,00%	10800,00грн.	#Примечание	
□ СК2 26.09.2013 – 17:07	Выбрать победителем	50,00% 600000,00 грн.	0,50%	3000грн.	-	
Участники						
Компания	Статус	Принимает	Тариф	Премия	Примечания	
СК1	Ожидайте котирувку	0	0	0	-	
СК3	Ожидайте котирувку	0	0	0	-	

Рис. 2. Котирування [8].

Для вибору переможців необхідно:

- познайомитися з умовами отриманих котирувань;
- встановити фляжок напроти котирувань, які відповідають Вашим вимогам; у даному випадку об'єкт можна передати декільком перестраховикам та встановити частку відповідальності кожного з них;
- натиснути кнопку «вибрати переможців» та закрити торги, цією дією перестраховальник повідомляє інших учасників про своє рішення.

Після здійснення котирування та вибору переможця перестраховальник повинен відправити ковер – ноту. Ковер – нота формується в електронній базі автоматично та надсилається для отримання акцепту.

Для відправлення ковер – ноти необхідно здійснити такі дії (рис. 3):

- на сторінці конкретного вихідного запиту напроти відповідної компанії – переможця потрібно вибрати напис «Створити ковер – ноту»;

- перейти в автоматично створену ковер – ноту за допомогою посилання;
- на сторінці ковер – нота натиснути кнопку «Надіслати ковер – ноту».

Після вибору перестраховика на торгах потрібно акцептувати проект ковер – ноти та завершити угоду зі своєї сторони. Для цього необхідно: на сторінці конкретного вхідного запиту потрібно безпосередньо перейти в ковер – ноту за допомогою посилання «Ковер – нота»; на сторінці ковер – ноти натиснути посилання «Відправити акцепт».

Останнім етапом є завершення угоди, яке передбачає отримання акцепту від перестраховика перестраховальнику та повідомляє перестраховальника про випуск ковер – ноти з мокрою печаткою та відправлення її поштою на адресу перестраховальника.

Для завершення угоди в електронній базі необхідно здійснити такі дії (рис. 4): на сторінці конкретного вихідного запиту

Победители							
Компания	Статус		Принимает	Тариф	Премия	Примечания	КОВЕР-НОТ
СК2 26.09.2013 – 17:07	Создайте ковер-нот	90,00%	1080000,00грн.	1,00%	10800,00грн.	#Примечание	#Создать ковернот

Победители							
Компания	Статус		Принимает	Тариф	Премия	Примечания	КОВЕР-НОТ
СК4 20.10.2013 – 21:48	Отправьте ковер-нот	90,00%	1080000,00грн.	1,00%	10800,00грн.	#Примечание	#Ковернот №1965

Отправить ковер-нот
Печать

Страховая Компания №2
02345 г Киев. ул. Страховая 5
 т (044) 555-33-22, 555 44 330 1@1.com

Ковер-нот № 1491/2013
 от 26 сентября 2013 г.
 Согласно Договору факультативного перестрахования (ретроцессии) № 25/17-54 от 18.05.2012 г.

1. Тип договора перестрахования	Пропорциональное факультативное
2. Страхователь	ООО «Жилбудстрой»
2.1. Выгодоприобретатель	ООО «Жилбудстрой»
3. Перестрахователь	Частное акционерное общество «Страховая Компания №2»

Рис. 3. Визначення переможця та відправлення ковер – ноти [8].

перейти безпосередньо в ковер – ноту та завершити угоду.

Електронна біржа Fly Re пропонує також своїм клієнтам такі додаткові послуги, як перелік вхідних та вихідних запитів, статистику для користувачів.

В таблицях вихідних та вхідних запитів міститься така інформація, як номер, статус запиту, кількість учасників, назва предмету страхування, розмір страхової суми та час, який залишився до закінчення торгів.

Дуже корисною та оперативною є статистична база, яку надає електронна біржа, тут можна дослідити динаміку структури портфеля, рівень перестрахової премії (вхідні та вихідні запити), середній тариф тощо.

На сьогоднішній час в електронні біржі Fly Re зареєстровані 44 українські страхові

компанії, які мають достатні фінансові можливості для прийняття ризиків у перестраховування.

До найвідоміших страхових компаній відносять: СК «Альфа страхування», СК «Альянс Україна», СК «Брокбізнес», СК «Індіго», СК «Кремій», СК «Нова», СК «Провідна», СК «Аска», СК «Уніка» тощо.

Розглянувши принцип роботи електронної біржі Fly Re, можна визначити як позитивні, так і негативні сторони цієї біржі.

До позитивних сторін відноситься те, що український ринок зробив суттєвий крок у розвитку перестраховування. Усі компанії, які мають достатні фінансові ресурси для здійснення перестрахових операцій можуть приймати участь у торгах та брати ризик на перестраховування як повністю, так і частково (відсоток відповідальності).

Победители

Компания	Статус		Принимает	Тариф	Премия	Примечания	КОВЕР-НОТ
□ СК5 10.10.2013 – 22:56	Завершить сделку	90,00%	900000,00грн.	2,00%	18000,00грн.	-	# Ковернот №1587

Завершить сделку Печать

Страховая Компания №2
02345 г Киев. ул. Страховая 5
 т (044) 555-33-22, 555 44 330 1@1.com

Ковер-нот № 1491/2013
 от 26 сентября 2013 г.

Согласно Договору факультативного перестрахования (ретроцессии) № 25/17-54 от 18.05.2012 г.

1. Тип договора перестрахования	Пропорциональное факультативное
2. Страхователь	ООО «Жилбудстрой»
2.1. Выгодоприобретатель	ООО «Жилбудстрой»
3. Перестрахователь	Частное акционерное общество «Страховая Компания №2»

Победители

Компания	Статус		Принимает	Тариф	Премия	Примечания	КОВЕР-НОТ
□ СК5 13.09.2013 – 19:06	Сделка завершена	90,00%	450000,00грн.	4,00%	36000,00грн.	-	# Ковернот №1249
□ СК2 13.09.2013 – 19:06	Сделка завершена	90,00%	450000,00грн.	4,00%	36000,00грн.	-	# Ковернот №1246

Рис. 4. Завершення угоди в електронній системі Fly Re [8].

Електронна біржа є досить простою у використанні, реєстрація на біржі вимагає мінімальну кількість інформації, а саме ПІБ працівника страхової компанії, e-mail, номер телефону та назву самої страхової компанії.

Перестрахові операції потребують загалом близько 25 хвилин та здійснюються в декілька етапів. Вагомою перевагою є те, що документообіг між учасниками проводиться в електронній формі.

На мою думку, в майбутньому можна додати інші види страхування, які користуються в Україні найбільшим попитом серед населення, щоб громадяни України могли

через торги визначити страхову компанію, в якій вони бажають застрахувати свій ризик. Це призведе до більшої прозорості, конкурентоздатності страхових компаній.

Але водночас, можна виділити і недоліки в роботі електронної біржі. До основного недоліку, на мою думку, відноситься недостатня фінансова надійність страхових компаній, які приймають ризик у перестрахування. Навіть якщо вони запропонують перестраховальнику найменшу тарифну ставку, це не означає, що при настанні страхового випадку перестраховальник зможе отримати грошове відшкодування.

Так, при укладанні угоди використову-

АНОТАЦІЯ

У статті розглянуто особливості функціонування електронної біржі в області перестрахування Fly Re, етапи здійснення перестрахових операцій, визначено переваги та недоліки даної біржі. Розглянуто весь процес здійснення перестрахових операцій та визначено основні страхові (перестрахові) компанії, які беруть ризики на перестрахування.

SUMMARY

The article dealt with the peculiarities of functioning of Fly Re electronic stock exchange in the area of reinsurance, and the stages of conduction of reinsurance operations. The advantages and disadvantages of this stock exchange were defined. The whole process of execution of reinsurance operations was considered, and the basic insurance (reinsurance) companies, which take risk for reinsurance, were determined.

ється електронний документооборот і перестраховальник отримує по завершенні ковер – ноту з мокрою печаткою. Але, на жаль, не прописані взаємовідносини між перестраховиком та перестраховальником у разі настання страхового випадку. Тоді постає питання, як повинні бути прописані ці відносини, одні правила для всіх учасників електронної біржі чи кожна страхова (перестрахова) компанія визначає ці відносини індивідуально.

Також на визначений порядок сплати грошових коштів перестраховику від перестраховальника після підписання ковер – ноти, немає підтвердження з боку перестраховальника його майна, яке він перестраховує.

Висновки

Електронна біржа повинна чітко визначити учасників торгів, це можуть бути тільки резиденти, чи можуть брати участь і нерезиденти. У цьому випадку перестраховики - нерезиденти заберуть більшу частку перестрахових операцій та відбудеться відтік капіталу за кордон, а вітчизняні страхові та перестрахові компанії стануть не конкурентоздатними.

Тобто, операції з перестрахування в електронній біржі Fly Re проводяться на цілковитій довірі між учасниками, що може призвести до цілого ряду проблем.

Література

1. Алескерова Ю. В. Страхування. Словник [Текст] / Ю. В. Алескерова ; ННЦ «Ін-т аграр. економіки». - К. ; Вінниця : Рогальська І. О., 2013. - 55 с.

2. В Украине запущена уникальная интернет-площадка по размещению рисков в перестрахование — «FlyRe» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://forinsurer.com/news/13/10/22/29920>

3. Мартиненко Л. М. Стратегічне планування розвитку страхового ринку України [Текст] : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03 / Мартиненко Людмила Миколаївна ; Акад. муніцип. упр. - К., 2013. - 22 с.

4. Нові вектори розвитку страхового ринку України [Текст] : монографія / кер. авт. кол. д-р екон. наук, проф. О. В. Козьменко. - Суми : Університетська книга, 2012. - 316 с.

5. Плаксієнко В. Я. Розвиток соціально-економічного потенціалу галузевого страхування в Україні [Текст] : монографія / Плаксієнко Валерія Якович, Чкан Ірина Олександрівна ; Тавр. держ. агротехнол. ун-т. - Мелітополь : Вид. будинок Мелітоп. міськ. друк., 2013. - 176 с.

6. Семеньков О. Г. Основи страхування для менеджерів [Текст] : навч.-метод. посіб. / О. Г. Семеньков, Т. І. Бурлаєнко ; НАПН України, Ун-т менедж. освіти. - К. : [УМО НАПН України], 2010. - 100 с.

7. Україна. Закони Про страхування [Текст] : закон України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 берез. 2012 р. : (офіц. текст). - К. : Паливода А. В. [вид.], 2012. - 39, [1] с.

8. Электронная биржа в области перестрахования «Fly Re» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.fly-re.com>